

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Raadsinformatiebrief terugkoppeling raadsbijeenkomst wonen voor kwetsbare (zorg) doelgroepen

Datum

18 december 2019

Op 26 november 2019 is er een raadsbijeenkomst geweest over het thema Wonen en kwetsbare (zorg)doelgroepen. Middels deze raadsinformatiebrief geven we u een terugkoppeling op deze bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst hebben we gesproken over de landelijke trend, waardoor drie kwetsbare (zorg)doelgroepen meer aanwezig zullen zijn in de wijken van Laarbeek. Tijdens de bijeenkomst hebben we deze landelijke beleidslijnen toegelicht en samen met u verkend welke voorwaarden er geschept moeten worden in Laarbeek om deze doelgroepen te laten meedoen in onze gemeente.

2 grote landelijke beleidswijzigingen, 3 kwetsbare zorgdoelgroepen

Met de invoering van de WMO 2015 worden ouderen door de gemeente gestimuleerd en ondersteund om zo lang mogelijk thuis te wonen. Het landelijk actieprogramma Langer Thuis stimuleert zorg en ondersteuning in huis, inzet van mantelzorg en vrijwilligers en woningaanpassingen voor ouderen. Op dit moment wordt door het college met verschillende partners onderzocht welke (aanvullende) behoefte er is in Laarbeek. Er zijn twee bijeenkomsten geweest, waarbij de Adviesraad Sociaal Domein, de Zorgboog, de seniorenraad, de sportcoach en de dorpsraden zijn geraadpleegd. Voor het vervolg staat op de planning de geleverde input te verwerken en daarmee richting te bepalen voor het thema vergrijzing. Middels deze beleidsrichting op verschillende thema's, bijvoorbeeld wonen, zullen de inwoners van Laarbeek geraadpleegd worden. Zij kunnen vervolgens ideeën aandragen voor de uitvoering van deze richting.

Vanaf 2021 vindt de doordecentralisatie van de middelen voor beschermd wonen plaats, waarna ook mensen met psychische of psychosociale problematiek worden gestimuleerd zoveel mogelijk zelfstandig te wonen. Tot 2021 ligt de beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid voor beschermd wonen van de regio Helmond-De Peel bij centrumgemeente Helmond. Vanaf 2021 is de gemeente Laarbeek verantwoordelijk voor de nieuwe beschermd wonen cliënten. Vanaf 2030 ligt de verantwoordelijkheid volledig bij de gemeente Laarbeek. Op dit moment worden er ambtelijke en bestuurlijke gesprekken gevoerd om te onderzoeken in hoeverre er samenwerking binnen deze regio wenselijk is voor de toekomst. Landelijk wordt onderzocht hoe de middelen voor beschermd wonen objectief verdeeld kunnen worden.

Deze twee landelijke beleidswijzigingen hebben tot gevolg dat drie kwetsbare groepen meer aanwezig zullen zijn in de wijken van Laarbeek. Deze groepen zijn:

- Een groeiende groep ouderen;
- Een groep GGZ-patiënten, die steeds meer ambulante behandeld wordt;
- Verstandelijke beperkten (voornamelijk licht verstandelijk beperkten) die zo zelfstandig mogelijk gaan wonen.

Voorwaarden in Laarbeek

Wij hebben met u besproken welke rol de gemeente heeft om deze drie groepen zo goed mogelijk te laten wonen binnen de gemeente Laarbeek. U heeft ons de volgende aandachtspunten meegegeven:

Ouderen langer thuis

U heeft ons meegegeven dat er aandacht moet zijn voor de realisatie van voldoende geschikte, 0-tredenwoningen. Bij voorkeur bevinden deze woningen zich in het centrum, dichtbij vervoer en met alle voorzieningen in de nabijheid. U heeft uw zorgen geuit over het huidige aanbod kleinere woningen.

Er liggen kansen op het gebied van diversiteit in de wijk. Door een mix van doelgroepen te creëren kunnen mensen elkaar helpen. Dit kan ook door fitte en wat minder fitte ouderen bij elkaar te laten wonen, zij kunnen elkaar helpen. Hierdoor wordt de sociale controle vergroot. Aangegeven is dat ouderen toch vaak de wens hebben om geclusterd te wonen in plaats van verspreid over de verschillende wijken. Soms is ondersteuning nodig bij vaardigheden, bijvoorbeeld internetvaardigheden. Middels de diversiteit kan ondersteuning hiervoor binnen de wijk worden gezocht.

Samengevat heeft u ons meegegeven dat er sprake moet zijn van bewustwording dat niet iedere oudere nog fit en vitaal is. Er ligt een gezamenlijke rol om de kwetsbare te beschermen en mee te laten doen. Hiervoor zijn toekomstbestendige woningen noodzakelijk. Er is een rol voor zowel de gemeente als de inwoners om te zorgen dat mensen ondanks (ouderdoms)beperkingen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. U heeft benadrukt dat gemeenten en partners, zoals woningbouwcorporaties, al vroeg moeten beginnen met voorlichting over toekomstbestendig wonen.

Ambulante behandeling voor GGZ-patiënten

U heeft het belang van een goed sociaal netwerk en de signaleringsfunctie voor GGZ-patiënten benadrukt. Hierbij heeft u de rol van de gemeente benoemd als een coachende rol. Voor jeugd ggz-patiënten heeft de gemeenten tevens een rol bij de indicatiestelling. U heeft benadrukt dat vooral de betaalbaarheid belangrijk is voor de huisvesting van deze doelgroep.

Daarnaast noemde u als aandachtspunt het accepteren van het 'anders' zijn. Deze doelgroep voelt zich niet altijd geaccepteerd, terwijl dit van groot belang is voor het slagen van de inclusiegedachte. De gemeente kan hierin faciliteren, door bijvoorbeeld ontmoetingen en kennismakingen te organiseren in de wijken. Opgemerkt is dat de zorgbehoefte maatwerk is en blijft. Het is niet per definitie zo dat bijvoorbeeld dagbesteding kan worden afgebouwd als iemand zelfstandig gaat wonen, hier moet aandacht voor blijven.

Samengevat heeft u ons meegegeven dat maatwerk voor deze doelgroep van het grootste belang is. Daarnaast heeft u het belang aangegeven van een sluitend sociaal netwerk met een goede signaleringsfunctie. De gemeente heeft vooral een faciliterende rol. Vanuit gemeentelijk oogpunt is een belangrijk aandachtspunt om de doorstroming te bevorderen, vanuit woningen waar op dit moment intensieve begeleiding geboden wordt, naar woningen waar iemand steeds meer zelfstandig kan wonen.

Verstandelijk beperkten

U heeft ons meegegeven dat, in aanvulling op wat eerder genoemd is bij de doelgroep GGZ-patiënten, er goed gekeken moet worden naar de extra ondersteuning die nodig is om deze doelgroep zelfstandig te laten wonen. Geestelijk is er vaak sprake van een 'kindniveau'. Dit betekent dat er als het ware sprake is 'van kinderen zelfstandig laten wonen'. Hier moet voldoende aandacht voor zijn. Ook heeft u aangegeven dat deze doelgroep eerder vatbaar is voor beïnvloeding van buitenaf en dat hier aandacht voor moet zijn. Ze moeten in bescherming worden genomen voor zaken waarin deze doelgroep niet leerbaar is, door bijvoorbeeld overname van taken.

Tot slot heeft u ons meegegeven dat deze doelgroep vaak gebruik maakt van bewindvoering. De kosten kunnen hoog oplopen. U heeft aangegeven dat het wenselijk zou zijn als er een vorm van vrijwillige, relatief kosteloze, vorm zou zijn van hulp bij deze administratie, zodat hoge kosten voorkomen kunnen worden. Momenteel wordt er door het college gewerkt aan effectieve en efficiënte schuldhelpverlening, ook voor lichtverstandelijk beperkten.

Landelijke trend, Laarbeekse uitvoering

We hebben tijdens de bijeenkomst geconcludeerd dat wonen en zorg steeds meer verbonden zijn. Bij elke individuele casus is maatwerk noodzakelijk om voldoende ondersteuning te bieden, de inwoner zoveel mogelijk regie te geven en aan te sluiten bij de behoefte. De landelijke trend vraagt om een Laarbeekse uitvoering waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de structuren die wij in Laarbeek al hebben.

U heeft ons aangegeven dat het aantal gediagnostiseerde inwoners met autisme toeneemt, in relatie tot wonen zou dit een aandachtspunt moeten zijn. Tevens heeft u ons meegegeven dat inwoners een eigen verantwoordelijkheid hebben in het rekening houden met 'ouder worden'. Het is daarin de taak van de gemeente om samen met partners deze bewustwording verder op gang te helpen. Tot slot heeft u ons meegegeven dat het zeer wenselijk zou zijn om bij vergunningverlening of ontheffing van het bestemmingsplan maatwerk te verlenen, om bijvoorbeeld mantelzorg gemakkelijker mogelijk te maken.

Wij willen u hartelijk bedanken voor de waardevolle input die u heeft geleverd. Uiteraard houden wij u op de hoogte van de ontwikkelingen rondom wonen voor kwetsbare (zorg)doelgroepen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris van Laarbeek,

de burgemeester van Laarbeek,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.W.M. van de Ven'.

J.W.M. van de Ven

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F.L.J. van der Meijden'.

F.L.J. van der Meijden